

تامین سرمایه بانک ملت
mellat investment bank

منشور کمیته ریسک

شرکت تامین سرمایه بانک ملت

آذر ۱۳۹۸

فهرست

مقدمه	۲
ماده (۱) - تعاریف	۳
ماده (۲) - مأموریت مدیریت یکپارچه ریسک	۴
ماده (۳) - هدف	۴
ماده (۴) - ترکیب اعضاء	۵
ماده (۵) - وظایف و مسئولیتها	۶
ماده (۶) - ارزیابی نظامنامه و منشور کمیته	۷
ماده (۷) - ارزیابی عملکرد کمیته ریسک	۷
ماده (۸) - نحوه برگزاری جلسات	۷
ماده (۹) - مصوبات	۷
ماده (۱۰) - سایر اختیارات کمیته	۸

مقدمه

هدف از انجام هر فعالیتی در واحدهای تجاری دستیابی به بالاترین سطح اثربخشی و کارایی است. تحولات عمده در محیط کسب و کار همانند جهانی شدن و سرعت بالای تغییرات در فناوری، باعث افزایش رقابت و دشواری مدیریت در سازمان‌ها گردیده است. امروزه شرایط عدم اطمینان بر تمامی امور سایه انداخته و فرآیند تصمیم‌گیری را متحول کرده است. تغییرات قیمت کالای اساسی، تغییرات نرخ ارز، تغییرات نرخ سود و همچنین تغییرات قیمت سهام مواردی هستند که سازمان‌های امروزی دائماً با آن دست به گریبان‌اند. از این رو مدیران سازمان ناگزیر به شناخت محیط تجاری و مسئولیت‌های خود در رابطه با موقعیت شرکت و حفاظت از سرمایه و دارایی آن هستند و لذا باید نسبت به کسب آگاهی به موقع و دقیق از عوامل موارد ریسک در ارتباط با فعالیت تجاری شرکت و به کارگیری رویه و راهکارهای اصولی در زمینه از بین بردن آن اهتمام ورزید. از سوی دیگر، مدیران سازمان بنا به وظیفه و مسئولیت خود، از ویژگی‌های رقابتی شرکت حفاظت نموده و با هدف دور شدن از هر گونه خطر اقدام به تشکیل کمیته ریسک و تدوین و تنظیم وظایف آن در قالب «منشور کمیته مدیریت ریسک» می‌نمایند. این منشور با هدف حصول اطمینان از فرآیند شناسایی عوامل ریسک و پیش‌بینی اقدامات مناسب برای مواجهه با آنها تدوین شده است. در مقایسه با مدیریت ریسک سنتی، در مدیریت یکپارچه ریسک، ریسک‌های شرکت به روشی جامع مورد بررسی قرار می‌گیرند. این روش مدیریت ریسک به منزله بخشی از استراتژی کلی کسب و کار شرکت در نظر گرفته شده و یکی از اهداف آن افزایش ارزش سهامداران است.

با توجه به اینکه حوزه فعالیت شرکت تامین سرمایه در معرض ریسک‌های متعددی از جمله ریسک بازار، ریسک اعتباری، ریسک نقدینگی و ریسک عملیاتی قرار دارد، کمیته ریسک به منظور کنترل مسئولیت‌های مرتبط با مقررات و ضوابط حاکم بر بازار و استقرار سیستم‌های مناسب مدیریت ریسک با هدف تقویت جنبه‌های حاکمیت شرکتی، تشکیل گردیده و به شرح مفاد ذیل فعالیت می‌کنند.

ماده (۱) - تعاریف

ریسک: ریسک، احتمال تفاوت پیامد واقعی از پیامد مورد انتظار و یا اثر عدم قطعیت بر اهداف است. به عبارت دیگر ریسک، عدم اطمینان و آگاهی در مورد نتیجه یک عمل است. بنابراین، برای تعریف ریسک می‌توان دو دیدگاه را ارائه کرد:

- دیدگاه اول: ریسک به عنوان هرگونه نوسانات احتمالی در بازدهی اقتصادی در آینده.
- دیدگاه دوم: ریسک به عنوان نوسانات احتمالی منفی در بازدهی اقتصادی در آینده.

در رویکرد مدیریت یکپارچه ریسک، ریسک با رویکرد اول مورد توجه قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، هم ریسک‌های نامطلوب (تهدیدات) و هم ریسک‌های مطلوب (فرصت‌ها) مدنظر هستند.

مدیریت یکپارچه ریسک : فرآیند شناسایی، ارزیابی و تحلیل ریسک‌های سازمان، اتخاذ استراتژی‌های مختلف مدیریت ریسک (انتقال ریسک، حذف و یا کاهش ریسک، کنترل و اداره کردن ریسک)، اجرای استراتژی‌های منتخب، ارائه بازخورد، برنامه‌ریزی و کنترل اقدامات واکنشی مربوطه است.

ماده (۲) – مأموریت مدیریت یکپارچه ریسک

- گزارش‌دهی به موقع ریسک‌های پیشروی شرکت و ارائه راهکارهای لازم برای مواجهه با آن؛
- ایجاد ساختاردهی لازم و ترویج فرهنگ سازمانی برای استقرار نظام مدیریت یکپارچه ریسک در شرکت؛
- تحلیل بررسی ریسک‌های نهفته در برنامه‌ها و استراتژی‌های سازمانی به منظور توازن بین ریسک و بازده؛
- شناسایی وقایع تاثیر گذار بر عملکرد شرکت و ایجاد اطمینان معقول از مدیریت.

ماده (۳) – هدف

کمیته مدیریت ریسک براساس اختیارات تفویض شده از سوی هیئت مدیره شرکت به عنوان یکی از کمیته‌های تخصصی شرکت تشکیل شده و فعالیت خود را با هدف کمک همه جانبه به مدیریت برای دستیابی به اهداف هماهنگ و برنامه استراتژیک شرکت آغاز می‌کند.

این کمیته اخذ مشاوره از حقوق‌دانان و کارشناسان مجرب در حیطه بازارهای مالی، سعی بر یکپارچه‌سازی مدیریت ریسک فعالیت‌های شرکت، ارائه پیشنهادهای لازم در راستای افزایش بهره‌وری آن و کمک به مدیران ارشد در تصمیم‌گیری‌ها دارد. همچنین این کمیته به صورت دوره‌ای مناسب بودن چارچوب مدیریت ریسک شرکت را ارزیابی و کنترل نموده و نتایج را به هیئت مدیره گزارش می‌دهد.

اهداف اولیه کمیته مدیریت ریسک کمک به هیئت مدیره شرکت در استقرار فرآیندهای شناسایی، سنجش و کنترل انواع ریسک در سطح شرکت است. از آنجا که هیئت مدیره مسئولیت مدیریت ریسک را بر عهده دارد، شناسایی دقیق ریسک‌ها و اتخاذ رویه‌های مناسب جهت رفع عواقب احتمالی آن را در تطبیق با ضوابط و مقررات داخلی و قانونی، به کمیته مدیریت ریسک محول می‌نماید. کمیته مدیریت ریسک باید هیئت مدیره را در تشخیص و ممیزی انواع مختلف ریسک یاری دهد.

- اهداف کمیته مدیریت ریسک شرکت عبارتند از:
- بررسی اثربخشی چارچوب کنترل‌های داخلی شرکت و ارائه پیشنهاد در راستای بهبود ساختار کنترل‌های داخلی.
- انجام نظارت و ارائه گزارش مستمر ماهانه در مورد وضعیت انواع ریسک‌های تهدیدکننده فعالیت شرکت.
- دریافت گزارش‌های پیشرفت کار در مورد ریسک‌هایی که طی جلسات کمیته، مشخص و شناسایی شده‌اند.

- بررسی نتایج حاصل از حسابرسی و بازرسی‌های داخلی و ارزیابی ریسک عملیاتی و کنترل داخلی واحدهای شرکت .
- بررسی به روزرسانی‌های دوره‌ای حاصل از ملاحظات مدیریت در خصوص ریسک عملیاتی و کنترل‌های داخلی مربوطه نظیر استمرار برنامه کاری، تطبیق و غیره.
- نظارت بر شناسایی ریسک‌ها و کنترل‌های داخلی مهم، از جمله تجزیه و تحلیل اهداف و چشم‌انداز (خدمات و پروژه‌های جدید) .
- بررسی منظم گزارش‌های دریافت شده از واحدهای مختلف در خصوص موارد مرتبط با ارزیابی و تطبیق، موارد نقض قوانین، مقررات، استانداردها و دستورالعمل‌هایی که منجر به وضع مجازات قانونی، تنبیهات نظارتی و وارد شدن زیان حائز اهمیت و آسیب وارد شدن به حسن شهرت شرکت شده یا خواهد شد.
- تلاش مستمر جهت به حداقل رساندن آسیب‌های وارده بر اعتبار شرکت که در نتیجه ناتوانی در مطابقت دادن عملیات با قوانین، مقررات، ضوابط و استانداردهای مرتبط با فعالیت جاری است .
- ارائه گزارش‌های منظم فصلی در رابطه با وظایف کمیته به هیئت مدیره شرکت جهت اتخاذ تصمیم.
- بررسی سالانه سیاست‌گذاری‌های مدیریت ریسک شرکت.
- ایجاد اطمینان از تحقق اهداف و حرکت در مسیر چشم‌انداز شرکت.

ماده (۴) – ترکیب اعضاء

کمیته مدیریت ریسک متشکل از ۵ عضو شامل، رئیس (یکی از اعضای هیئت مدیره)، دو نفر خبره مالی به پیشنهاد عضو منتخب هیئت مدیره و با تصویب هیئت مدیره و دو نفر از معاونین شرکت به پیشنهاد مدیرعامل به عنوان دارندگان حق رای و مدیر ریسک به عنوان دبیر جلسه و بدون حق رای در جلسات حضور می‌یابد. جلسات با حضور حداقل ۳ نفر از اعضای دارای حق رای رسمیت یافته و تصمیمات با تصویب اکثریت آراء قابل اجرا خواهد بود .

تبصره ۱: کمیته مدیریت ریسک دارای وضعیت مستقل در شرکت است و برای این منظور رئیس کمیته مدیریت ریسک مستقیماً به هیئت مدیره گزارش می‌دهد.

تبصره ۲: دبیر کمیته که مسئولیت تشکیل جلسات را بر عهده دارد زیر نظر مدیریت ریسک فعالیت نموده و مسئول پیگیری مصوبات کمیته است.

تبصره ۳: کمیته می‌تواند از اشخاص مستقل و صاحب‌نظر در حوزه بازارهای مالی که دارای تجربه و تخصص مناسب هستند جهت حضور در جلسات (بدون حق رأی) دعوت به عمل آورد.

تبصره ۴: کمیته می‌تواند هر یک از مدیران را برای حضور در جلسه دعوت نماید.

ماده (۵) - وظایف و مسئولیت‌ها

مدیریت یکپارچه ریسک براساس اختیارات و چارچوب‌های تعریف شده به منظور ارزیابی و مدیریت ریسک‌های شرکت، مدنظر قرار داده است که به شرح ذیل است:

- (۱) مناسب بودن چارچوب مدیریت ریسک و تغییرات آن را به هیئت مدیره پیشنهاد می‌دهد؛
- (۲) ریسک‌های مطلوب و نامطلوب را در سطح شرکت شناسایی می‌کند؛
- (۳) بر کفایت مدیریت ریسک مرتبط با راهبری شرکتی نظارت می‌کند؛
- (۴) ریسک‌های شناسایی شده را جهت مشخص ساختن میزان اهمیت و بسامد آن‌ها تحلیل و ارزیابی می‌کند؛
- (۵) ظرفیت پذیرش ریسک شرکت را در چارچوب معیارهای تعیین شده در نظامنامه ریسک شرکت بررسی می‌نماید؛
- (۶) موارد تغییرات با اهمیت در نظامنامه مدیریت ریسک شرکت را به هیئت مدیره گزارش می‌نماید؛
- (۷) از ایجاد و ارتقاء فرهنگ آگاهی نسبت به ریسک به صورت فراگیر در سطح شرکت حصول اطمینان می‌کند؛
- (۸) استراتژی‌های کنترل و مقابله با ریسک‌های موجود را تدوین می‌نماید؛
- (۹) استراتژی‌های تدوین شده را در سطوح مختلف شرکت پیاده سازی می‌نماید؛
- (۱۰) از استقرار فرآیندها، دستورالعمل‌ها و خط‌مشی مدیریت ریسک در شرکت اطمینان حاصل نموده و گزارش مرتبط را در خصوص میزان اثربخشی استراتژی‌های به کار گرفته شده، درجه کنترل آن‌ها و همچنین بازخوردهای آن را به هیئت مدیره ارائه می‌نماید؛
- (۱۱) گزارش‌های مربوط به ایجاد ریسک‌های جدید و تأیید موارد لازم جهت تصویب هیئت مدیره تدوین می‌نماید؛
- (۱۲) موارد و بندهای گزارش حسابرسی مستقل و بازرس قانونی را بررسی می‌نماید و پیشنهادهای لازم جهت شاخص‌ها و مبانی شناسایی عوامل ریسک را در نظامنامه مدیریت ریسک شرکت اجرایی می‌کند.

ماده (۶) – ارزیابی نظامنامه و منشور کمیته

کمیته مدیریت ریسک باید سالی یک بار نسبت به ارزیابی مفاد منشور کمیته ریسک و نظامنامه مدیریت ریسک، اقدام و آن را به روزرسانی نموده و موارد تغییر را برای تصویب هیئت مدیره پیشنهاد نماید.

تبصره ۱: در صورت بروز تغییرات عمده در زمینه منشور کمیته ریسک (بر اثر الزامات قانونی یا نیازهای شرکت)، ارزیابی منشور کمیته ریسک در طی سال مالی ضرورت دارد.

ماده (۷) – ارزیابی عملکرد کمیته ریسک

کمیته باید نتایج عملکرد خود را در پایان هر سال مالی به هیئت مدیره شرکت جهت درج در گزارش هیئت مدیره به مجمع عمومی عادی سالانه ارائه نماید. این ارزیابی شامل فهرستی از موارد با اهمیت نتایج عملکرد مدیریت ریسک در شرکت و میزان اثربخشی اقدامات خواهد بود.

ماده (۸) – نحوه برگزاری جلسات

جلسات کمیته مدیریت ریسک به صورت ماهانه تشکیل خواهد شد. همچنین با توجه به شرایط خاص، رئیس کمیته می تواند دستور برگزاری جلسات کمیته ریسک را صادر نماید. لازم به ذکر است دستور جلسه و گزارش های مربوطه حداقل یک روز کاری قبل از تشکیل جلسه توسط دبیر در اختیار اعضا قرار می گیرد.

ماده (۹) – مصوبات

خلاصه مذاکرات در جلسات کمیته ریسک ثبت می شود و نتایج آن به هیئت مدیره شرکت گزارش می شود.

ماده (۱۰) – سایر اختیارات کمیته

کمیته پیشنهاد مشارکت اعضاء یا مدیران اجرایی ارشد در دوره‌های آموزشی داخل و خارج از کشور را جهت تصویب به هیئت مدیره ارائه می‌نماید تا پس از تصویب مبنای اقدام قرار گیرد.

منشور کمیته ریسک در ۱۰ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۱ به تصویب هیئت مدیره رسیده است.